

AZ IPAR MINT TURISZTIKAI VONZERŐ – NEMZETKÖZI PÉLDÁK ÉS HAZAI LEHETŐSÉGEK

Martyin Zita – Boros Lajos – Pál Viktor
SZTE Gazdaság- és Társadalomföldrajz Tanszék

III. Magyar Turizmusföldrajzi Szimpózium
Budapest, 2011. szeptember 2.

A kutatást TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012 számú projekt támogatta

A KUTATÁS KIINDULÓPONTJAI

Problémafelvetés, kérdések

- ▣ Turisztikai attrakció = látványos? „szép”? értékes?
- ▣ Ipar = „csúnya”? taszító?
- ▣ Saját tapasztalatok ↔ Nemzetközi tapasztalatok
- ▣ **Kérdés:** Milyen az ipari turizmus kínálati oldala Magyarországon?
- ▣ Hazai szakirodalom: szűkösség
- ▣ **Célkitűzések:**
 - Annak „makroszkopikus” felmérése, hogy az esetlegesen érintett szereplők a weboldalakon hogyan jelenítik meg a kínálatot?
 - Vita: van-e létjogosultsága az ipari turizmusnak ?

Kutatási módszerek

- ▣ Weboldalak tartalomelemzése:
 - ➔ manifeszt tartalom
- ▣ Tanulmányozott weblapok típusai:
 - egyes gazdasági ágazatok cégei
 - „helyek” (pl. települések, megyék, régiók)
 - agrár- és ipartörténeti emlékek
 - utazási irodák
- ▣ Szempontrendszer ➔ adatbázis, elemzés
- ▣ DE: nem volt cél egy kataszter, inkább példák!
- ▣ Elemzett weboldalak: 256 db

AZ IPARI TURIZMUS NEMZETKÖZI TRENDJEI

Az ipari turizmus

- ▣ Valamilyen múltbeli vagy jelenlegi (általában) termelőtevékenységre alapozott turizmus.
 - ▣ Ipari örökségturizmus
 - ▣ A jelenben zajló termelés mint célpont
 - ▣ Tudományos parkok
- ▣ Másképpen: olyan objektum válik látványossággá, amely:
 - ▣ nem annak épült,
 - ▣ nem az az elsődleges funkciója ma sem,
 - ▣ maga a termelés folyamata is látványossággá válik/válhat
- ▣ Átfedések a mezőgazdasággal és szolgáltatásokkal
- ▣ Nem új jelenség – de növekvő népszerűség!

Lehetséges célok

- ▣ Imázsformálás, PR tevékenység
- ▣ Ismeretterjesztés, tanulás
- ▣ Márkahűség kiépítése, erősítése
- ▣ Alkalmazottak toborzása, hűségük, munkamoráljuk erősítése
- ▣ Biztonságérzet növelése (pl. erőművek)
- ▣ Turisztikai kínálatbővítés
- ▣ Kiegészítő bevétel
- ▣ Gazdasági szerkezetváltás elősegítése
- ▣ Foglalkoztatás-bővítés

Az ipari turizmus népszerűbbé válásának okai

- ▣ Igény az újfajta (nem szokványos) látnivalókra
- ▣ Hanyagló iparvidékek átalakulása
- ▣ Az örökség és az identitás része az ipar – igény a bemutatására és megismerésére
- ▣ Az aktív turizmus előretörése

Lehetséges akadályok

- ▣ Félelem az üzleti titkok kiszivárgásától
- ▣ Forráshiány
- ▣ Ismerethiány (menedzsment, turisztikai ismeretek)
- ▣ Gyenge együttműködés a lehetséges szereplők között
- ▣ Az iparhoz kapcsolódó rossz imázs

Bevételi források

- ▣ Belépőjegyek
- ▣ A fő profilt jelentő termékek eladásának növelése
- ▣ Ajándéktárgyak értékesítése
- ▣ Szállás, közlekedés, vendéglátás

Nem minden esetben nyereséges – de nem is csak a bevétel a cél!

NÉHÁNY NEMZETKÖZI PÉLDA

Országok, régiók, iparvidékek, városok

Franciaország

- ▣ Franciaországban kb. 1700 jelenleg is működő cég fogad turistákat
- ▣ Több mint 8 millió látogató évente
- ▣ Fő célpontok:
 - Élelmiszeripar, agrobusiness
 - Kézműves tevékenységek (pl. üveggyárak)
 - Gépipar (pl. autógyártás)
 - Erőművek (pl. Rance árapály-erőmű: évi 200 ezer látogató)

Elzász

- ▣ Az örökségturizmus része az ipari turizmus
- ▣ Megjelenik a régió turisztikai kínálatában
- ▣ Típusok
 - Acélipar (egykori)
 - Sörgyártás (jelenlegi)
 - Olajipar (egykori)

DISCOVER
ALSACE

HOLIDAY
PACKAGES

BOOK
ACCOMMODATION

SEARCH

keyword...

YOUR STAY IN ALSACE

REGIONAL CULTURE

NATURE

CULTURE AND HERITAGE

- › Castles
- › Museums
- › Towns
- › **Traditional villages**
- › Industrial tourism
- › Religious heritage
- › Fortifications
- › Memorial sites

WINE AND GASTRONOMY

ACTIVITY HOLIDAYS

CHRISTMAS IN ALSACE

SUGGESTED STAYS

VIDEOS AND PHOTO ALBUM

Brochures

Goodies

Press

Photo gallery

Trade pages

INTERACTIVE MAP OF ALSACE

Tell a friend

Add to favourites

New sletter

Print

Site map

› > Culture and heritage > Industrial tourism

INDUSTRIAL TOURISM

The Iron Museum, the Museum of History and Industry

The village of Reichshoffen has been associated with the metal industry since back in the 18th century. The museum tells the story of this long tradition dating from prehistoric and Gallo-Roman times up until the modern production era of the 20th century.

› Find out more...

Oil museum

Just imagine for a moment if Alsace was sat on a sea of oil? Strange as the idea may sound, it was here that the Europe's first oil extraction site was opened. You can relive the amazing saga of Alsace's oil thanks to this museum.

› Find out more...

The Météor brewery

Founded in 1640 in Hochfelden, the Météor brewery is Alsace's sole surviving independent family brewer. A visit to the factory provides a great opportunity to see at first hand how beer is brewed.

› Find out more...

The Kronenbourg brewery

The Strasbourg site offers visits aimed at families, professionals and school groups. Discover the ancient vaulted cellars, and the secrets of beer making.

› Find out more...

The Heineken brewery

Come along and discover the history of brewing. The Espérance brewery in Schiltigheim is open for visits. Here, you can discover the brewhouse dating from 1932 in addition to the group's products.

› Find out more...

HOLIDAY PACKAGES

Colmar and its museums

Starting at
99 €

City break in Colmar

Starting at
162 €

DOWNLOADS

BOOKS

Céramique de
Soufflenheim : 150 ans de
production en Alsace

Németország: a Ruhr-vidék

- ▣ Átalakuló iparvidék – átalakuló ipari területek és épületek
- ▣ 3500 ipari műemlék
- ▣ Zollverein Szénbánya – a Világörökség része, kulturális központ, Ruhr Múzeum
- ▣ Duisburg, Landschaftspark - az ipari múlt bemutatása, rekreációs tér, játszóterek, kalandpark
- ▣ Oberhausen, Gasometer - kiállítótér

Wolfsburg: Autostadt

- ▣ A Volkswagen látogatóközpontja
- ▣ Nyitás: 2000, kb. 430 millió eurós beruházás
- ▣ Évi kb. 2 millió turista
- ▣ Ultramodern építészeti megoldások, új városközpont
- ▣ Lehetőségek: autókiállítás, a termelés bemutatása, multimédiás bemutatók, autók kipróbálása, vezetői tréningek

Egyéb példák

- ❑ Cadbury World, Birmingham: édességgyár, a város első számú vonzereje (500 000 látogató/év)
- ❑ Becks, Bréma: sörgyár látogatása
- ❑ Rotterdam: kikötői iparágak, a kikötő működése
- ❑ Kawasaki: tematikus út vegyi üzemek, kohók, olajfinomítók látogatásával
- ❑ Penderyn Distillery, Wales: whisky gyártás
- ❑ Lombardia: „Az energia útja”, erőművek tematikus útja

AZ IPARI TURIZMUS
KÍNÁLATI OLDALA
MAGYARORSZÁGON

A weboldalak elemzésének általános tapasztalatai

- ▣ Minimális megjelenés
 - De: ahol megjelenik, könnyű megtalálni
- ▣ Regularitás, egységes arculat hiánya
- ▣ Az „ipari turizmus” fogalomhasználatának mellőzése
- ▣ Kevés kapcsolat a cégek és „helyek” között

Az ipari turizmus megjelenése egyes gazdasági ágazatokban

- ▣ A vizsgált cégek kevesebb mint 1/5-énél jelenik meg valamilyen formája
- ▣ Nem kezelik turisztikai attrakcióként
- ▣ Látogatási formák:
 - Szervezett „üzemlátogatás”
 - Egyéb programok (pl. gasztronómia) kiegészítője
- ▣ Ágazati megoszlás
- ▣ Megjelenés a marketingben
- ▣ A honlapok stílusa

Az agrár- és ipartörténeti emlékek elemzése

- ▣ Relatív nagy számúak
- ▣ Ide tartozik: múzeumok, kovácműhely, kohók, üveghuták, szélmalomok, vizimalomok
- ▣ Nagy részük modernitás előtti
- ▣ 1945 utániak: kevés számú, bányászattal összefüggő

Az ipari turizmus megjelenése helyek, térségek weboldalain

- ▣ Az ágazatoknál nagyobb arányú megjelenés, de: „ipari turizmus” fogalma itt sem jelenik meg
- ▣ Főleg ipartörténeti emlékek ajánlása
- ▣ Kis részarány a teljes turisztikai kínálatból
- ▣ Még ipari profilú településeken is háttérbe szorulás
- ▣ Kevés képi tartalom és külső hivatkozás
- ▣ Megjelenés fejlesztési dokumentumokban

Ipari turizmus az utazási irodáknál és tematikus portálokon

- ▣ Ipari turizmusra szakosodás
- ▣ A többségnél létezik egy-egy ipari turisztikai célpont, de csak állomásként
- ▣ Tematikus utakat kínáló portálok:
 - www.heritour.hu
 - www.heritour.com
 - nordtour.hu

HAZAI PÉLDÁK: TÉNYEK ÉS LEHETŐSÉGEK

Attraktív ipari turisztikai kínálatok néhány ágazatból

▣ AUDI Hungária Motor Kft.

A haladás technikája

Főoldal Profil Karrier Hírek Galéria Beszállítók CSR Gyártatógatás AHS Zrt.

Üdvözöljük az AUDI HUNGARIA MOTOR Kft. honlapján!

Audi Adventure program

▶ Audi Adventure program

CSR

▶ Az AUDI HUNGARIA MOTOR Kft. társadalmi szerepvállalása
▶ Audi Hungaria Iskola

Karrier

▶ Aktuális állásajánlataink
▶ Állásbörzék, szakmai napok

Hírek

- ▶ Audi Hungaria: magas fordulatszámon a...
- ▶ Audi Hungaria: alapkövetétel Győrben

Adatvédelem Jogi közlemény Oldal információk Kapcsolat Oldaltérkép Deutsch English

Paksi Atomerőmű Zrt.

AZ EV HONLAPJA 2006

MANUFAKTÚRA ÉS TÖRTÉNELEM
TERMÉKEK ÉS VÁSÁRLÁS
AKTUÁLIS ÉS HÍREK
LÁTOGATÁS HERENDEN
INTERAKTÍV ÉS WEBCAM
HEREND KLUB
HEREND HERALD

ET • TECHNOLÓGIA • HÍRES MEGRENDELŐK • FEJEDELM AJÁNDÉKOK • MŰVÉSZEK/MESTEREK • AKKOR ÉS MA • MÁRKAJEGYEK •

Technológia

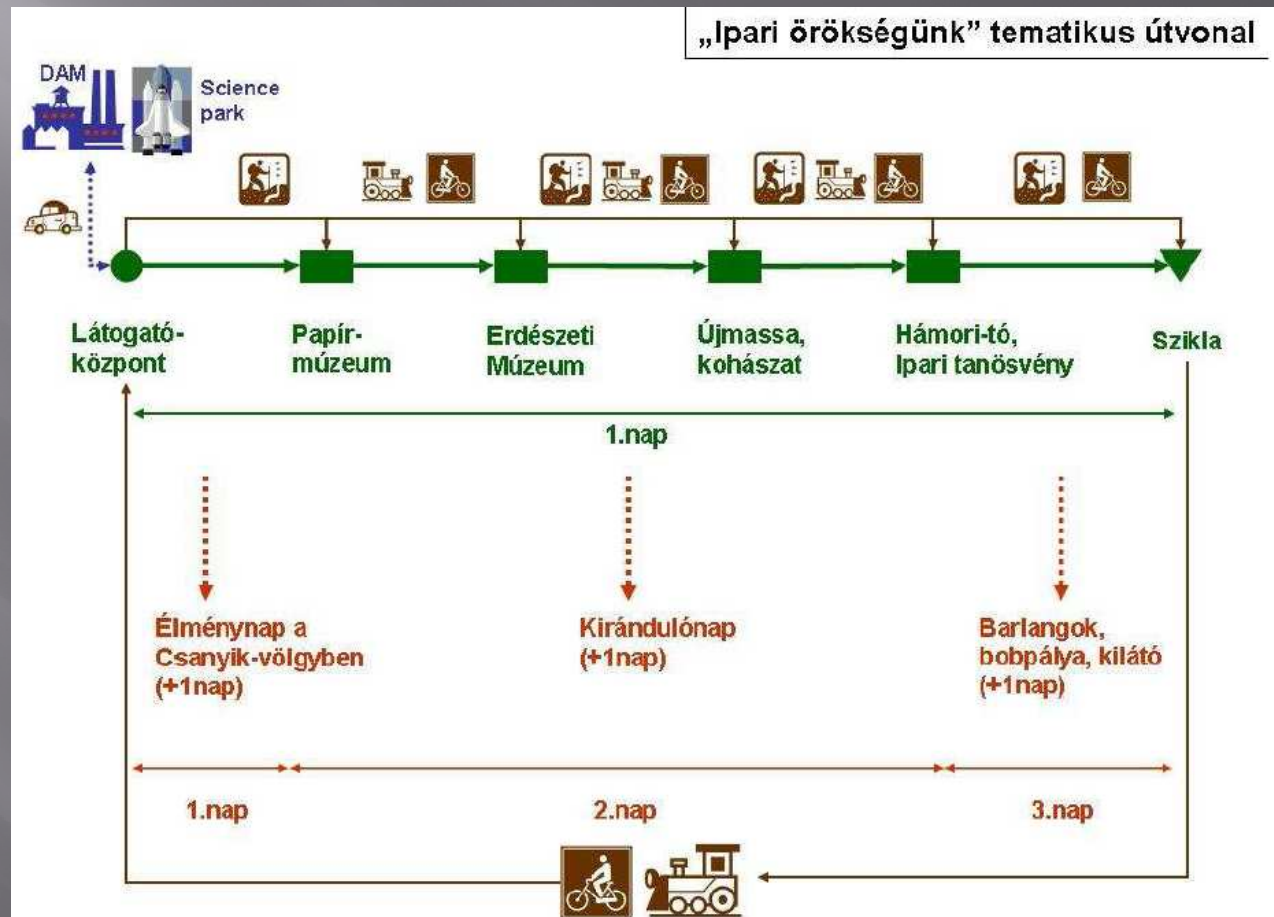
- **Technológia képekben**
Ismerje meg a Herendi Porcelánmanufaktúra évszázados tudásból építkező technológiájának, a manufaktúris módon készített porcelán előállításának és díszítésének műveleteit kezdve az alapanyagtól egészen a végső fázisig a porcelánfestésig. Ebben a fejlesztben képekben mutatjuk be a kézműves porcelánkészítés fázisait.
- **Technológia mozgóképekben**
Videofelvétel is érzékeltetni tudjuk Önnek a Herendi porcelán készítését. Sőt, bemutatjuk a manufaktúris porcelánkészítés hagyományát, a múlt tiszteletét és a technológia állandóságát. A képernyőn követheti végig, hogyan készült régen és hogyan készül ma a „Herendi fehér arany”.

Kapcsolódó linkek
Iskola • Látogatás Herenden • Termékek

Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt.

Kihasználatlan, vagy kevésbé kihasznált lehetőségek egy térségben

- Miskolc
- Salgótarján
- Ózd
- Budapest

CENTRAL EUROPE Project 1CE084P4 ReSOURCE

„Bánya a lábunk alatt” emlékmű

Építető: Salgótarján Megyei Jogú Város
Önkormányzata

A kivitelezés időtartama:
2011. május 30. - 2011. június 30.

Az emlékmű a ReSource - Ecological and Cultural Renewal of Mining
Regions
című, az Európai Unió által támogatott nemzetközi projekt
támogatásával valósul meg.
(2009-2011)

Az emlékműre fordított támogatás összege: bruttó 7 000 000 Ft

Kivitelező: Nógrád „Kas” Kft.

This project is implemented through the CENTRAL EUROPE Programme co-financed by the ERDF

Salgótarjáni
Közművelődési
Nonprofit Kft.

BÁNYARÉM Fesztivál

3. Salgótarjáni

Szeptember 3. (szombat)

9:00 – 17:00 **Bányászokakok evolúciója** - Kamarakiállítás Nógrádi Történeli Múzeum
9:00 – 15:00 **Tárlatvezetés** - Nógrádi Történeli Múzeum Bányászati Kiállítóhelye
10:00-12:00 **Bányamanóképzés** – Nógrádi Történeli Múzeum
10:00 **ReSource projekt bemutatása** (Bányász emlékek ápolása Salgótarjánban és környékén)- JAMKK
11:00 **A nógrádi szénbányászat képekben** – JAMKK konferenciaterem
11:30 **„Bánya a lábunk alatt”** Emlékmű ünnepélyes átadása - Rákóczi út (könyvesbolt előtti tér)
15:00 **Magyarország legerősebb bányásza** - elsőember verseny - Fő tér
18:00 **Dr. FeelGood koncert** - Fő tér Közben: **Bányamanó és Bányarém Szépségverseny!**
20:30 **Így még senki nem látta Salgótarján belvárosát! - Fényfestés**
Eklektikus táncst és fényfestés **Ménkas Diaprojekt tolmácsolásában** - Fő tér

Szeptember 4. (vasárnap)

8:00 **Bányászételek főzőversenye - Fő tér**
9:00-12:00 **Bányászokakok evolúciója** – kamarakiállítás - Nógrádi Történeli Múzeum
9:00 – 15:00 **Tárlatvezetés** - Nógrádi Történeli Múzeum Bányászati Kiállítóhelye
10:00 **Toma és csapata** Megválasztjuk a Bányarém királyát, királynőjét.
Bányarémét, a Bányarém Furfangos Kártyamesterét egyéni és csapatversenyekben – Fő tér
10:30 **Bányász dalkincseink**
Kisterenyei Bányász Dalkör, AKKORD Fúvósegélytess, Kohász Fúvózenekar, Bányász-Kohász Dalkör
12:00 **Főzőverseny zsűrizése**
13:00 **Bányászételek főzőversenye - eredményhirdetés**
13:10 **„Hej a bányász vígan él”** Népdalkörök, zenekarok a színpadon – Fő tér
Karancsberényi Reménység Nyugdíjas Klub, Karancsaljai Rozmaring Nyugdíjas Klub,
Karancsbeszi Ószirozsa Nyugdíjas Klub, Nagylóci Rozmaring Nyugdíjas Csoport
Bohács István és a Magyar Nóta- és Népzenei Egyesület műsora
16:30 **Dobroda Zenekar koncertje**
17:00 **Polgármesteri köszöntő**
17.15 **Salgótarján beírja magát a rekordok könyvébe!**
17.30 **Vendégünk a V-tech Guinness rekord!**
19:00 **BALKÁN FANATIC Koncert**

Összegzés

- ▣ Integráltan kell kezelni az ipari turizmust
- ▣ Általában kiegészítő jelleg!
- ▣ A barnamezős átalakulás egy másfajta példája
- ▣ Külföldön egyre több helyen kezelik kiemelten
- ▣ Magyarországon egyelőre kevés példa
- ▣ Kihasztnálatlan hazai lehetőségek
- ▣ Kutatásunk: inkább problémafelvetés
- ▣ Jövő:
 - ▣ a feltárt sajátosságok magyarázatai
 - ▣ szereplők hozzáállása
 - ▣ keresleti oldal felmérése